

Agnieszka OPERACZ
Politechnika Świętokrzyska
al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 7, 25-314 Kielce
aoperacz@tu.kielce.pl
Tomasz OPERACZ
Państwowy Instytut Geologiczny –
Państwowy Instytut Badawczy Oddział Karpacki
ul. Skrzatów 1, Kraków
tomasz.operacz@pgi.gov.pl

Technika Poszukiwań Geologicznych
Geotermia, Zrównoważony Rozwój nr 1/2014

WARUNKI KORZYSTANIA ZE ZWYKŁYCH WÓD PODZIEMNYCH W REJONIE IWONICZA-ZDROJU I RYMANOWA-ZDROJU W ŚWIETLE UREGULOWAŃ OBOWIĄZUJĄCYCH DLA REGIONU WODNEGO GÓRNEJ WISŁY

STRESZCZENIE

W rejonie od Iwonicza-Zdroju do Rymanowa-Zdroju eksploatowane są zarówno zwykłe wody podziemne, jak i wody o charakterze wód leczniczych. W celu korzystania z wód leczniczych konieczne jest uzyskanie koncesji. W zależności od sposobu wykorzystania oraz charakterystyki poboru wód zwykłych, w związku z obowiązującymi uregulowaniami prawnymi, konieczne może okazać się uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego. W artykule przedstawione zostały obowiązujące aktualnie przepisy prawne dotyczące szczególnego korzystania z wód, z naciskiem na ogłoszone przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej (RZGW) w Krakowie w styczniu 2014 roku „Warunki korzystania z wód regionu wodnego Górnej Wisły”.

SŁOWA KLUCZOWE

Korzystanie z wód, zwykłe wody podziemne, pozwolenie wodnoprawne

* * *

WPROWADZENIE

Cechą charakterystyczną okolic Iwonicza-Zdroju i Rymanowa-Zdroju jest współwystępowanie wód zwykłych i leczniczych na powierzchni bądź w strefie przypowierzchniowej (Chowaniec, Witek 2003). Ze względu na skomplikowaną budowę geologiczną i zróżnicowane warunki hydrogeologiczne ścisła granica między tymi wodami jest trudna do uchwycenia.

Wydobycie wód o charakterze leczniczym, niestanowiących przedmiotu niniejszego artykułu, prowadzone jest w obrębie obszarów górniczych „Iwonicz” w Iwoniczu-Zdroju i „Rymanów” w Rymanowie-Zdroju. W celu eksploatacji tych wód konieczne jest uzyskanie koncesji.

Zwykłe wody podziemne czwartorzędowego i paleogeńskiego (fliszowego) poziomu wodonośnego wykorzystywane są głównie do zaopatrzenia ludności, rolnictwa i przemysłu. Ujmowane są najczęściej studniami wierconymi i kopanymi oraz ze źródeł. Wykorzystywane są bezpośrednio na miejscu bądź przesyłane na dalsze odległości głównie do wiejskich osiedli.

Szczególne korzystanie z wód słodkich, tj. wykraczające poza korzystanie zwykłe i powszechne, wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego zgodnie z obowiązującą procedurą regulowaną ustawą Prawo Wodne (Dz. U. 2001 Nr 115 poz. 1229 z późn. zm). Przedmiotowy obszar znajduje się w regionie wodnym Górnej Wisły, dla którego na mocy Rozporządzenia 4/2014 Dyrektora RZGW w Krakowie z dnia 16 stycznia 2014 roku określono warunki korzystania z wód. Każda inwestycja związana z poborem wód podziemnych w trybie wnioskowania o wydanie pozwolenia wodnoprawnego musi być zgodna z ustaleniami tego rozporządzenia.

1. CHARAKTERYSTYKA REJONU IWONICZA I RYMANOWA

Pod względem administracyjnym Iwonicz-Zdrój oraz Rymanów-Zdrój znajdują się w południowej części województwa podkarpackiego, w powiecie krośnieńskim.

Według podziału regionalnego omawiany obszar należy do prowincji Karpat i Podkarpacia (51-52), podprowincji Zewnętrznych Karpat Zachodnich (513), makroregionu Pogórza Środkowobeskidzkiego (513.6) – mezoregion Pogórze Bukowskie (513.69) oraz makroregionu Beskidów Środkowych (513.7) – mezoregion Beskidu Niskiego (513.71; Kondracki 2009).

Główną rzeką odwadniającą obszar rejonu uzdrowisk jest Tabor. Tabor jest rzeką IV rzędu, uchodzącą do Wisłoka. Przedmiotowy teren znajduje się w granicach regionu wodnego Górnej Wisły w obszarze zlewiska Morza Bałtyckiego.

Pod względem geologicznym rejon Iwonicza-Zdroju i Rymanowa-Zdroju położony jest w obrębie wschodniej części polskich Karpat fliszowych, w obrębie jednostki śląskiej. Ta część jednostki znana jest w literaturze geologicznej jako centralna depresja karpacka. Idąc od południa, seria śląska reprezentowana jest na powierzchni przez warstwy krośnieńskie dolne wykształcone w postaci piaskowców i łupków (oligocen), warstw menilitowych reprezentowanych przez łupki, piaskowce, rogowce i margle (oligocen). Dalej w kierunku północnym pojawiają się warstwy hieroglifowe wykształcone głównie jako łupki pstry i piaskowce cienkoławicowe z wkładkami gruboławicowych piaskowców globigerynowych (eocen). Najstarszymi utworami występującymi na powierzchni są piaskowce ciężkowickie z wkładkami łupków pstrych (eocen). Wymienione serie skalne należą do struktury

tektonicznej zwanej fałdem Iwonicza-Zdroju–Rudawki-Rymanowskiej. Na jego przedpolu występują piaskowce i łupki należące do warstw krośnieńskich (nierozdzielonych). Wzdłuż Taboru przebiega dyslokacja nieciągła, której istnienie na powierzchni maskują utwory czwartorzędowe (Wdowiarz i in. 1991).

2. WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE WYSTĘPOWANIA WÓD ZWYKŁYCH

W rejonie Iwonicza-Zdroju i Rymanowa-Zdroju znajduje się Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 432 (rys. 1) wyznaczony według A. S. Kleczkowskiego w 1990 roku. Jest to czwartorzędowy zbiornik o nazwie Dolina rzeki Wisłok. Zbiornik ten budują utwory akumulacji rzecznej (otoczaki, żwiry, piaski) o miąższości dochodzącej do 10 m.

Rys. 1. Obszar Iwonicza-Zdroju i Rymanowa-Zdroju na tle Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (Kleczkowski 1990)

Fig. 1. Iwonicz-Zdrój and Rymanów-Zdrój area based on the map of main groundwater basins MGWB (Kleczkowski 1990)

Na omawianym obszarze wydzielono następujące główne użytkowe poziomy wodonośne (Chowaniec 2004; Chowaniec, Witek 2002a, 2002b, 2002c):

- **czwartorzędowe:** o największym znaczeniu dla zaopatrzenia w wody zwykłe. Budują je osady rzeczne dolin Tabora, Iwonki, Lubatówki i ich dopływów. Poziom wodonośny występujący w utworach tarasowych ma zasięg ograniczony. Warstwa wodonośna zbudowana jest z otczaków, żwirów i piasków o różnej granulacji, często zapyłonych i zaglinionych. Posiada słabą izolację od powierzchni w postaci glin i pyłów o miąższości od 2 do 6 m. Głębokość występowania głównego poziomu wodonośnego wynosi najczęściej do 5 m. Wydajności potencjalne studni wierconych wahają się od 2 do 5 m³/h. Utwory czwartorzędowe zasilane są bezpośrednio poprzez infiltrację opadów atmosferycznych, w mniejszym stopniu z dopływu podziemnego z utworów starszego podłoża. W obrębie dolin istnieje więź hydrauliczna wód powierzchniowych i podziemnych. Cieki powierzchniowe mają najczęściej charakter drenujący;
- **paleogeńskie:** fliszowy poziom paleogeński związany jest głównie z piaskowcami grubo- i średnioławicowymi warstw krośnieńskich dolnych jednostki śląskiej. Najbardziej zawodniona jest strefa przypowierzchniowa fliszu mocno zwietrzała i spękana. Tworzy ona nieciągły poziom wodonośny o zróżnicowanych własnościach hydrogeologicznych takich jak pojemność, czy przepuszczalność. Występują tu wody typu szczelinowo-porowego. Zwierciadło wody występuje na różnych głębokościach. Nawiercone na głębokości do kilkunastu metrów jest swobodne lub słabo napięte, nawiercone głębiej jest na ogół napięte. Zwierciadło wody poziomu fliszowego wyraźnie reaguje na intensywność opadów atmosferycznych i wiosenne roztopy. Charakteryzuje się ono zróżnicowaną amplitudą rocznych wahań zależną od warunków lokalnych. Głębokość występowania głównego poziomu wodonośnego w utworach fliszowych jest silnie zróżnicowana i wynosi od 0 (w przypadku źródeł) do 30 m (stwierdzona otworami studziennymi). Poziom wodonośny w utworach fliszowych jest zasilany przez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych poprzez pokrywę zwietrzelinową, bezpośrednio na wychodniach oraz w strefach kontaktu poziomu fliszowego z czwartorzędowymi utworami rzecznyymi (poziom czwartorzędowo-paleogeński), a także przez infiltrację wód powierzchniowych. Przepływ wód podziemnych odbywa się głównie w kierunku dolin rzecznych, stanowiących podstawę drenażu. Ukształtowanie morfologiczne terenu (głębokie wcięcia erozyjne potoków i rzek) powoduje silne zdrenowanie utworów fliszowych, co objawia się występowaniem licznych źródeł. Wydajności potencjalne studni wierconych na omawianym obszarze wahają się od 2 do 5 m³/h. Poziom wodonośny fliszowy odwadniają źródła o bardzo zróżnicowanej wydajności nie przekraczającej z reguły 1 dm³/s. Wskaźnik gęstości źródeł najczęściej mieści się w granicach 5–15 źródeł/km². Źródła wydajne i zlokalizowane na zboczach w małej odległości od zabudowań wiejskich stanowią ujęcia dla kilku czy nawet kilkudziesięciu gospodarstw. Źródła ujmowane są również przez odbiorców indywidualnych.

3. KORZYSTANIE Z WÓD ZWYKŁYCH

Prawo do powszechnego korzystania z wód przysługuje każdemu na mocy artykułu 34 ustawy Prawo Wodne (Dz.U. z 2001 Nr 115, poz. 1229 z późn. zm). Prawo do zwykłego korzystania z wód na mocy artykułu 36 tej ustawy przysługuje właścicielowi gruntu. Zakres kwalifikacji inwestycji, jako korzystanie powszechne lub zwykłe, opisany został szczegółowo w ustawie, a do obowiązków korzystającego z wód należy rozpoznanie statusu przedsięwzięcia. Na korzystanie powszechne oraz zwykłe nie ma konieczności uzyskania pozwolenia wodnoprawnego.

W przypadku jednak, gdy korzystanie z wód wykracza poza przedstawione w ustawie przypadki kwalifikujące je jako korzystanie powszechne lub zwykłe, należy uwzględnić konieczność uzyskania pozwolenia wodnoprawnego. W świetle obowiązujących w Polsce uregulowań prawnych (Prawo Wodne), posiadanie takiego pozwolenia jest wymagane m.in. na szczególne korzystanie z wód i wykonanie urządzeń wodnych. Pobór wód podziemnych w ilości przekraczającej 5 m³/d oraz wykonanie urządzeń wodnych do poboru wód podziemnych na potrzeby zwykłego korzystania z wód z ujęć o głębokości powyżej 30 m wymaga zatem uzyskania decyzji wodnoprawnej.

Dla inwestycji wymagających uzyskania pozwolenia wodnoprawnego konieczne staje się opracowanie operatu wodnoprawnego, jako głównego dokumentu załączanego do wniosku o wydanie pozwolenia. Zakres operatu wodnoprawnego opisano szczegółowo w artykule 132 ustawy Prawo Wodne. Ogłoszona w 2001 roku ustawa Prawo Wodne podlegała wielu zmianom. Szczególnie wejście Polski do Unii Europejskiej pociągnęło za sobą konieczność dostosowania polskich przepisów prawnych w zakresie gospodarowania i ochrony wód do obowiązujących uregulowań wspólnotowych. 22 grudnia 2000 r. weszła w życie Ramowa Dyrektywa Wodna (RDW, 2000/60/WE), której najważniejszym przesłaniem jest ochrona zasobów wodnych dla przyszłych pokoleń. W myśl informacji zawartych w RDW *woda nie jest produktem handlowym takim jak każdy inny, ale raczej dziedzicznym dobrem, które musi być chronione, bronię i traktowane jako takie*. W ogłoszonej dyrektywie wskazano również, że *konieczna jest dalsza integracja ochrony i zrównoważonego gospodarowania wodą z innymi dziedzinami polityk wspólnotowych, takich jak energetyka, transport, rolnictwo, rybołówstwo, polityka regionalna i turystyka*, a także, że *niniejsza dyrektywa powinna tworzyć podstawę do kontynuacji dialogu oraz rozwoju strategii dla dalszej integracji poszczególnych obszarów polityk*. Pomimo tych zapisów często osiągnięcie kompromisu pomiędzy ochroną wód a ich wykorzystaniem użytkowym jest trudne.

Zgodnie z ustawą Prawo Wodne każda inwestycja związana z uzyskaniem pozwolenia wodnoprawnego musi być w zgodzie z ustaleniami planów gospodarowania wodami na obszarze dorzecza oraz z warunkami korzystania z wód w regionie wodnym.

Według obowiązującego w prawie polskim postępowania wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód podziemnych i wykonanie urządzeń wodnych służących do ich poboru, analizę wpływu inwestycji na środowisko rozszerzono o analizę ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych zdefiniowanych w Ramowej Dyrektywie Wodnej. Realizacja

inwestycji wymaga aktualnie udowodnienia możliwości wykorzystania zwykłych wód podziemnych w aspekcie maksymalnego poszanowania komponentów środowiska oraz obowiązkowego celu środowiskowego RDW, jakim jest osiągnięcie dobrego stanu wszystkich części wód.

Ramowa Dyrektywa Wodna wprowadziła zintegrowaną politykę wodną, mającą na celu zapewnienie ludziom dostępu do czystej wody pitnej w rozsądnej cenie, umożliwiającą rozwój gospodarczy i społeczny przy równoczesnym poszanowaniu potrzeb środowiska naturalnego. Planowanie gospodarowaniem wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy, dla których opracowane zostały Plany gospodarowania wodami PGW, uwzględniające w fazie tworzenia m.in. szerokie konsultacje społeczne. Według RDW plany gospodarowania wodami są narzędziem planistycznym, które ma usprawnić proces osiągania celów środowiskowych. Stanowią fundament podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. Plany gospodarowania wodami mają wpływ nie tylko na kształtowanie gospodarki wodnej, ale także na inne sektory gospodarki, w tym: przemysł, rolnictwo, leśnictwo, gospodarkę komunalną, transport, rybołówstwo, czy turystykę.

Rejon od Iwonicza-Zdroju do Rymanowa-Zdroju znajduje się w obszarze dorzecza Wisły. Dla obszaru dorzecza Wisły zatwierdzono na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 22 czerwca 2011 roku Plan Gospodarowania Wodami (PGW) na Obszarze Dorzecza Wisły (Monitor Polski Nr 49, poz. 549).

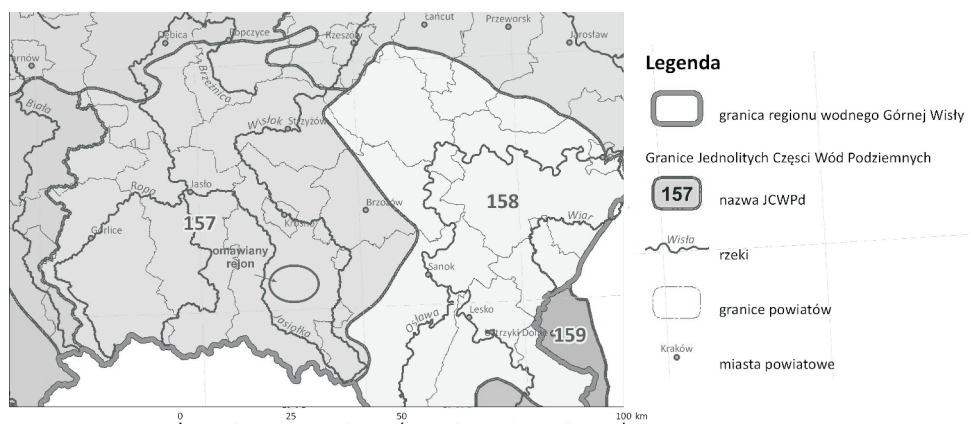
Omawiany obszar znajduje się również w regionie wodnym Górnej Wisły administrowanym przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, dla którego na mocy Rozporządzenia 4/2014 Dyrektora RZGW w Krakowie z dnia 16 stycznia 2014 roku określono następujące warunki korzystania z wód:

- szczegółowe wymagania w zakresie stanu wód, wynikające z ustalonych celów środowiskowych,
- priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych,
- ograniczenia w korzystaniu wód.

Wymienione dwa dokumenty, tj. PGW na Obszarze Dorzecza Wisły oraz Warunki korzystania z wód w regionie wodnym Górnej Wisły stanowią obecnie zbiór istotnych informacji, do których należy odnieść się w opracowywanym operacie wodno prawnym.

4. NAJWAŻNIEJSZE USTALENIA WARUNKÓW KORZYSTANIA Z WÓD

Rejon od Iwonicza-Zdroju do Rymanowa-Zdroju znajduje się na obszarze jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 157 o kodzie europejskim PLGW2200157 (rys. 2), dla której – zgodnie z zał. 3 do Rozporządzenia RZGW określającego warunki korzystania z wód – celem środowiskowym jest utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego. Jednostka nie została wymieniona jako zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. W rozdziale 2 pkt 2 przytoczonego Rozporządzenia stwierdzono, że w celu osiągnięcia

Rys. 2. Rejon Iwonicza-Zdroju i Rymanowa-Zdroju na tle Jednolitych Części Wód Podziemnych (wg Rozporządzenia RZGW w Krakowie)

Fig. 2. Iwonicz-Zdroj and Rymanow-Zdroj area based on the map of groundwater bodies (according to RZGW Cracow)

oraz zachowania dobrego stanu jednolitych części wód podziemnych zmiany będące wynikiem nowych działań nie mogą negatywnie oddziaływać na osiągnięcie celów środowiskowych.

Zgodnie z definicją umieszczoną w RDW dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny, jest określony jako co najmniej „dobry”.

RDW w art. 4 przewiduje dla wód podziemnych następujące główne cele środowiskowe:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Dla części wód będących w dobrym stanie chemicznym i ilościowym celem środowiskowym jest utrzymanie tego stanu. Jednoznaczne określenie wpływu projektowanych inwestycji na cele środowiskowe RDW wymaga przeprowadzenia oceny na podstawie charakterystyki Jednolitych Części Wód Podziemnych, w obrębie których planowana jest inwestycja. Ocena ta jest zagadnieniem multidyscyplinarnym, wymagającym szczegółowej analizy, obszernej wiedzy oraz doświadczenia. Niezwykle istotną staje się świadomość nieodwracalności ewentualnych zmian negatywnych wprowadzanych w środowisku w wyniku błędnych decyzji.

W celu uzyskania pozwolenia wodnoprawnego przeprowadzona w operacie analiza wpływu inwestycji zakończona musi być wnioskiem o braku negatywnych oddziaływań na osiągnięcie celów środowiskowych dla jednostki, w obrębie której jest zlokalizowana. W przy-

padku, gdy wykonana analiza doprowadzi do wniosków odmiennych (negatywny wpływ) inwestycja taka nie będzie mogła być zrealizowana, a inwestor powinien z niej zrezygnować lub też wprowadzić zmiany projektowe, które pozwolą na realizację w aspekcie maksymalnego poszanowania środowiska.

W tekście przedmiotowego rozporządzenia dotyczącego warunków korzystania z wód w regionie wodnym Górnej Wisły ustalono priorytety dla poboru wód z przeznaczeniem do spożycia przez ludzi z uwzględnieniem potrzeb wodnych ekosystemów wodnych i od wód zależnych. Korzystanie z wód podziemnych dla celów pitnych ma zatem pierwszeństwo przed innym sposobem wykorzystaniem zasobów wód podziemnych.

Zgodnie z zapisami warunków korzystania z wód ustalonych dla regionu wodnego Górnej Wisły wnioskowany pobór wód podziemnych musi wynikać z uzasadnionego zapotrzebowania na wodę i tym samym pozostawać w zgodzie z §14.1 rozdziału 4 Rozporządzenia. Wnioskowana ilość wód nie może przewyższać wartości zasobów eksploatacyjnych, które zostały podane w dokumentacji hydrogeologicznej, stanowiącej niezbędny załącznik do wniosku o wydanie decyzji wodnoprawnej.

Zwykłe wody podziemne wykorzystywane mogą być przede wszystkim w celu zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w celach socjalno-bytowych, do produkcji artykułów żywnościowych oraz farmaceutycznych. W przypadku inwestycji niemieszczących się w podanym zakresie przede wszystkim wykorzystana powinna być woda powierzchniowa, a ewentualny wniosek związany z poborem wody podziemnej musi zostać oparty dowodami wskazującymi na brak możliwości wykorzystania wód powierzchniowych.

PODSUMOWANIE

Zwykłe wody podziemne stanowią w rejonie Iwonicza-Zdroju i Rymanowa-Zdroju doskonałe i zasobne źródło wody o wysokiej czystości. Każda inwestycja związana z poborem tych wód, kwalifikowana jako szczególne korzystanie z wód, zobligowana jest do uzyskania pozwolenia wodnoprawnego. Zasady udzielania tych pozwoleń zawarte są w ustawie Prawo Wodne. Wejście Polski do Unii Europejskiej wymusiło dostosowanie obowiązujących krajowych uregulowań prawnych do spójnych uregulowań wspólnotowych. Tym samym ustawa Prawo Wodne dostosowana została do wymogów Ramowej Dyrektywy Wodnej, której najważniejszym przesłaniem jest ochrona zasobów wodnych dla przyszłych pokoleń. W praktyce w opracowywanych operatach wodnoprawnych zaistniała konieczność analizy zgodności inwestycji z ustaleniami Planów Gospodarowania Wodami w obszarach dorzeczy oraz z Warunkami korzystania z wód w regionach wodnych. W rejonie Iwonicza-Zdroju i Rymanowa-Zdroju zidentyfikowano jedną jednolitą część wód podziemnych o dobrym stanie ilościowym i chemicznym. Celem środowiskowym dla tej jednostki jest utrzymanie dobrego stanu. Wniosek o pozwolenie wodnoprawne powinien zatem zostać oparty na rzetelnej analizie możliwego wpływu przedsięwzięcia na jakość i ilość wód podziemnych oraz wpływu na środowisko wodne i od wody zależne.

LITERATURA

- CHOWANIEC J., WITEK K., 2002a — Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz Nowy Żmigród (1039). Warszawa: CAG.
- CHOWANIEC J., WITEK K., 2002b — Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz Rymanów (1040). Warszawa: CAG.
- CHOWANIEC J., WITEK K., 2002c — Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz Jaślika (1056). Warszawa: CAG.
- CHOWANIEC J., WITEK K., 2003 — Ochrona złoza wód leczniczych w Rymanowie Zdroju, woj. podkarpackie. Arch. Uzdr. Rymanów SA w Rymanowie.
- CHOWANIEC J., 2004 — Wody podziemne wschodniej części Karpat i zapadliska przedkarpackiego oraz ich ochrona. LXXV Zjazd Naukowy PTG. Iwonicz Zdrój 2004 Jasło, Kraków.
- KLECZKOWSKI A.S., red., 1990 — Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony w skali 1: 500 000. Kraków: AGH.
- Plan Gospodarowania Wodami w obszarze dorzecza Wisły – Monitor Polski Nr 49, poz. 549.
- Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE (RDW) z dnia 23 października 2000r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.
- Rozporządzenie 4/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie warunków korzystania z wód regionu Górnej Wisły.
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne (Dz.U. z 2001 Nr 115, poz. 1229 z późn. zm.).
- WDOWIARZ S., ZUBRZYCKI A., FRYSZTAK-WOŁKOWSKA A., 1991 — Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1 : 50 000 arkusz Rymanów (M-34-92-B) wraz z objaśnieniami. Warszawa: CAG.

THE CONDITIONS OF ORDINARY GROUNDWATER USAGE IN THE IWONICZ-ZDROJ – RYMANOW-ZDROJ AREA BASED ON REGULATIONS FOR THE UPPER VISTULA WATER REGION

ABSTRACT

In the area of Iwonicz-Zdroj and Rymanow-Zdroj both, ordinary and mineral groundwater types are exploited. Mineral groundwater exploitation requires obtaining a license. For ordinary groundwater, depending on the means of usage and water consumption characteristics, in compliance with existing regulations it may be necessary to obtain a water-legal permit. This paper presents currently applicable regulations with particular emphasis on the “Conditions for use of water of the Upper Vistula water region” announced by the Regional Water Management Board in Krakow in January 2014.

KEY WORDS

Water using, ordinary groundwater, water-legal permit